

Prof. MUDr. RNDr. Jiří Beneš, CSc
Předseda OR Lékařská Biofyzika
1. LF UK
Univerzita Karlova
Kateřinská 32
12108 Praha 2

Evt. OE-Kürzel

Medical University of Vienna
Department of Internal Medicine III
Division of Endocrinology and
Metabolism
Währinger Gürtel 18-20,
1090 Vienna, Austria
T: +43 (0) 1 40400 37710
martin.krssak@meduniwien.ac.at
www.meduniwien.ac.at

Assoc. Prof. Martin Krššák, Ph.D.

Vienna, 03-Jun-2018

Oponentský posudok / Dizertačná práca Mgr. Andrea Gálisová

"Alternative methods for visualisation of pancreatic islets."

Predložená dizertačná práca obsahuje výsledky experimentov, ktoré mali za cieľ špecificky označiť a zobraziť implantované pankreatické ostrovčeky v pokusoch zahŕňajúcich ex vivo kultúry explantovaných ostrovčekov a modely transplantácie na experimentálnych zvieratách. Na označenie ostrovčekov a mezenchymálnych kmeňových buniek boli použité značky detegovateľné rôznymi zobrazovacími neinvazívnymi metódami – chemical exchange saturation transfer (CEST) senzitívne kontrastné látky pre frekvenčne selektívne ^1H MR zobrazovanie, bioluminiscenčne aktívne genetické manipulácie a nanočasticie s integrovaným ^{19}F -kontrastným činidlom na ^{19}F MRI a fosforescenčným označením. Jednotlivé pokusy mali nielen označiť získané ostrovčeky, ale hlavne posúdiť detektčnú citlosť a vhodnosť kombinácie značka/zobrazovacia metóda v ex vivo resp. in vivo experimente a taktiež posúdiť životoschopnosť a funkciu izolovaných ostrovčekov a tým aj zhodnotiť danú metódu na prípadné budúce použitie v klinickom výskume, resp. v klinickej praxi. V jednom prípade (Experiment 2) bola klasická ^1H MRI Gd-obsahujúca kontrastná látka použitá na zobrazenie a posúdenie prekrvenia miesta pripraveného na experimentálnu implantáciu v podkožnej komôrke experimentálneho zvieratá vystuženom polymerickou mriežkou (scaffold). Výsledky tohto pokusu boli použité na optimalizáciu časovania a priebehu implantačnej procedúry. Funkčnosť implantovaných ostrovčekov bola monitorovaná meraním glycémie experimentálnych zvierat. Z predstavených metód a výsledkov experimentov sa ako najcitlivejsia a najselektívnejšia vzhľadom na posúdenie životoschopnosti a funkčnosti ostrovčekov javí metóda používajúca ^{19}F MRI kontrastnú látku integrovanú v nanočasticiah (Experiment 3). Kombináciu tohto poznatku s výsledkami Experimentu 2 o správnom časovaní kombinácie implantácie ostrovčekov a prekrvenie-stimulujúcich mezenchymálnych kmeňových buniek možno označiť za hlavný prínos posudzovanej práce pre túto oblasť výskumu. Oceňujem tiež „odvahu“ objektívne a kriticky referovať „negatívne“ výsledky označenia a zobrazenia ostrovčekov pomocou CEST-senzitívnych kontrastných látok v Experimente 1.

Množstvo aktuálnej literatúry k pojednávanej téme je dôkazom toho, že predloženú prácu možno označiť ako vysoko aktuálnu, riešiacu problémy vyskytujúce sa v

predklinickom ako aj v klinickom výskume transplantácie pankreatických ostrovčekov. Zameranie na moderné neinvazívne a neradiačné zobrazovacie metódy ponúka možnosť neskoršieho využitia v klinických štúdiach. Aktuálnosť zvolenej témy a zvládnutie problematiky je doložené aj počtom kandidátkiných originálnych publikácií v renomovanej medzinárodnej vedeckej tlači v oblasti "Molekulárneho zobrazovania". Aj počet a rozsah prác kde Mgr. Gálisová konštruktívne uplatnila svoje vedomosti a zvládnuté prístupy vo vedeckej spolupráci a publikačnej činnosti s inými vedeckými pracoviskami svedčí o aktuálnosti a širokom záujme o použité postupy.

Takisto možno túto prácu označiť ako veľmi komplexnú, zahŕňajúcu nie len rozličné metódy samotného zobrazovania, ktorých zvládnutie by samo o sebe možno stačilo zaplniť prácu s týmto zámerom, ale aj zahŕňajúcu podrobny popis a zhodnotenie postupov použitých na izoláciu a vhodné značenie izolovaných pankreatických ostrovčekov.

Formálne je práca clenená na prehľadný úvod do problematiky transplantácie pankreatických ostrovčekov, procesov ich značenia a vizualizácie ako aj vhodný popis zobrazovacích metód. (Introduction, Aims, Theoretical part). V experimentálnej časti je práca viac-menej chronologický súbor jednotlivých experimentov a ich výsledkov tak ako boli kandidátkou neskôr publikované v odbornej literatúre. Jednotlivé časti na seba dobre navádzajú. Popis použitých metód a výsledkov je detailný a je doplnený dostatkom prehľadných experimentálnych schém a grafickým zobrazením nameraných dát. V diskusii k jednotlivým časťam sú výsledky detailne a správne zhodnotené.

Na tomto mieste by sa snáď dalo vytknúť jedine len relatívne stručné zhrnutie a krátka súhrnná diskusia výsledkov práce v časti "Conclusion". Rád by som si v rámci obhajoby práce vypočul viac detailov o možných obmedzeniach použitých zobrazovacích postupov resp. porovnanie ich možností v budúcich predklinických experimentoch na zvieratách ako aj v humánnych štúdiách alebo klinickej praxi. Tak isto by som bol rád požiadal kandidátku o zváženie súčasného vývoja a možnosti merania trojrozmerným optickým zobrazovaním, MR meraní pri vyšších hodnotách indukcie magnetického poľa s použitím citlivejších viackanalových a/alebo cryostaticky chladených MR cievok ako aj prípadné interné biochemické a fyziologické mechanizmy vedúce k CEST effektu.

Záverom rád konštatujem, že predloženou prácou Mgr. Andrea Gálisová preukázala schopnosť samostatnej tvorivej vedeckej práce v odbore lekárska biofyzika a spĺňa predpoklady na udelenie vedeckého titulu – doktor filozofie – Ph.D.

Martin Kršák, Ph.D.

Associate Professor of Medical Physics